

خیابان های قابل زیست و پیاده مدار رویکردی شاخص محور در سنجش کیفیت زندگی شهری پایدار نمونه موردی بلوار پیروزی مشهد

Livable and pedestrian -oriented an indicator-based Approach to measuring sustainable urban life quality

(case study: mashhad's piroozi blv)

مرجان اشراقی^{1*}، احسان پارس نیا²، شبنم حقیقی³

- 1- کارشناس ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه ای دانشگاه آزاد تهران مرکز، مدرس دانشگاه آزاد واحد مشهد marjan_eshraghi@yahoo.com
- 2- کارشناس ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه ای دانشگاه آزاد تهران مرکز، ehsan_parsnia@engineer.com
- 3- کارشناس ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه ای دانشگاه آزاد تهران مرکز، shabnam_1983_haghighi@yahoo.com

چکیده

عمده ترین میزان تردد و حضور شهروندان در خیابان های شهری صورت می گیرد. فضاهای شهری پویا و سرزنده، با حضور دائمی عابرین پیاده گره خورده است. حضور شهروندان در فضاهای شهری به عنوان یکی از شاخصه های شهر پایدار و سالم از اهمیت بالایی برخوردار است. اما در شهرهای امروزی ما با غالب شدن وسایل نقلیه و در پی آن دسترسی سواره بر فضاهای شهری، اهمیت و حضور عابرین پیاده و نقش آن ها در حیات و سرزندگی شهری و در راستای آن مفهوم زندگی مدنی مورد بی توجهی قرار گرفته است. جایگاه و هویت پیاده به عنوان یکی از مهمترین ارکان سیستم حمل و نقل شهری مخدوش شده و امکانات و تسهیلات تخصیص یافته به سیستم پیاده، تناسبی با جایگاه و سهم آن در حمل و نقل شهری ندارد. این در حالی است که سیستم پیاده در مقایسه با سایر سیستم های حمل و نقل شهری دارای خصوصیات و مزایای منحصر به فردی است که از جمله آن می توان به انعطاف پذیری، ارزانی، مصرف انرژی کمتر، هماهنگی با ملاحظات زیست محیطی و... اشاره نمود علاوه بر این سیستم پیاده روی نقش مکمل در ارائه خدمات سایر سیستم های جابه جایی و به خصوص حمل و نقل عمومی را ایفا می کند. آنچه در این جا قابل طرح است این پرسش است که خیابان های امروزی تا چه میزان واجد کیفیت و قابلیت پیاده مدار است به عنوان یکی از شاخصه های شهر پایدار و سالم می باشند. در این پژوهش با استفاده از تحقیقات میدانی و پرسش نامه ای از عابرین، ساکنین و کسبه، کیفیت حضور پیاده در محور پیروزی مشهد بررسی گردیده و جهت ارتقا و بهبود بخشیدن به قابلیت پیاده مدار و قابل زیست بودن خیابان ها و زون های همسایگی، چک لیستی بعنوان پژوهش طراحانه و نیازسنجی مخاطبان فضا تهیه و سیاست های پیشنهادی در برنامه ریزی و طراحی خیابان شهری پیشنهاد می گردد.